БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 254 (6183), ДЕКАБРИИН 19 ВТОРНИК 1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаһан һунгалтанууд советскэ обшествын морально-политическэ нэгэдэлые, большевигүүдэй парти ба нүхэр Сталиниие тойрон манай арадай нигтаар жагсаһаниие эли тодоор харуулба.

Манай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ Ленин—Сталинай алдарта парти мандаха болтогой!

АГУУЕХЭ СТАЛИНДАА СОВЕТСКЭ АРАДАЙ ХИЗААРГҮЙ ДУРА ИНАГЛАЛ

Советскэ демократиин илалта

Российска Федерациин, Украинска, Белорусска, Казахска, Грузинска, Латвийска, Литовско, Эстонско, Карело-Финскэ Советскэ Социалистическэ Республикануудай ажалшад декабриин 17-до политическэ ехэ дэбжэлтын ба һанал бодолой бата нэгэдэлэй оршон байдалда ажалшадай депутадуудай нютагуудайнгаа Соведүүдтэ депутадуудые һунгаба.

Эдэ һунгалтанууд бүгэдэарадай ехэ баярай һайндэр болоо.

«Энэ хадаа, — гэжэ 1937 ондо нүхэр Сталин хэлээ һэн,—манай хүдэлмэришэдэй, манай таряашадай, манай интеллигенциин үнэхөөрөө бүгэдэарадай һайндэр мүн. Иимэ үнэхөөрөө сүлөөтэ ба үнэхөөрөө демократическа һунгалтанууд гэжэ дэлхэй дээрэ хэзээшье, огто хэзээшье байгаагүй юм! Ондоо иимэ жэшээе түүхэ мэдэхэгүй байна».

Республикымнай ажалшад коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогто нигтаар жагсан, өөрынгөө социалистическэ Эхэ оронойамжалтануудай түлөө халуун баярай ба хуулита омогорхолой мэдэрэлтэйгээр, большевистскэ партида, агууехэ вождь ба багша нүхэр Сталинда хизааргүй инаг дуратай, үнэн байлгын мэдэрэлтэйгээр голосовалаа.

Иволгын аймагай колхозник 73 наһатай нүхэр Мунко Тулуев һунгуулиингаа бюллетениие урна руу табихадаа иигэжэ мэдүүлбэ:

—Манай Эхэ ороной саашанхи бадаралтын түлөө, колхозно байгуулалтын улам хүгжэхын түлөө, нүхэр Сталинай түлөө, амгалан тайбан байдалай түлөө, коммунизмын түлөө голосовалбаб.

Эгээн түрүүшынхеэ һунгахаяа ерэһэн залуу басаган Н. Коноваленко иигэжэ хэлээ:

—Советскэ залуу үетэнэй жаргалта байдалай түлөө, энээниие бидэнэртэ олгоһон советскэ засагай, большевистскэ партиин түлөө голосовалнаб.

Эдэ хадаа бүхы советскэ арадай һанал бодолые харуулһан үнэн зүрхэнэй үгэнүүд мүн.

Советскэ хүнүүд гүрэнэй засагай нютагай органуудые һунгахадаа, манай хүсэн түгэлдэр социалистическэ гүрэнэй улам бэхижэхын түлөө, манай ороной экономикын саашанхи дэбжэлтын түлөө, арадайнгаа материальна байдалай ба культурна хэмжээнэй дээшэлхын түлөө голосовалһан байна.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүд манай орон дотор коммунистическэ общество байгуулхын түлөө тэмсэлдэ арад олониитые элсүүлэн жагсааха хэрэгтэ тон ехэ үүргэ дүүргэн, ажахын ба культурна байгуулалтын шухала асуудалнуудые шиидхэлсэдэг байха юм. Нютагай Соведүүд хадаа городуудые, хүдэлмэришэдэй һуурин газарнуудые ба колхозно тосхонуудые болбосон гоё болгохо тухайда, гэр байрын ба коммунальна барилганууд тухайда, арадай гэгээрэл болон элүүрые сахилга тухайда, тэрэшэлэн ажалшадай эрилтэнүүдые хангаха тухайда үдэр бүриин анхарал оролдолго гаргадаг байна.

Тиимэһээ, городууд ба деревниин бүхы ажалшад хамагай түрүүндэ өөһэдынгөө инаг вождь нүхэр Сталиниие, тэрэнэй үнэн соратнигуудые, Эхэ ороной эрхим патриодууд—социалистическэ промышленностиин ба хүдөө ажахын түрүү хүнүүдые, манай советскэ интеллигенциин түлөөлэгшэдые нютагай Соведүүдэй депутадууд болгон һунгаба.

Эдэ һунгалтанууд—советскэ социалистическэ демократиин гайхамшаг илалта, түрэл большевистскэ партида, агууехэ Сталинда советскэ арадай инаг дуратай ба үнэн байдагай хүсэн түгэлдэр демонстраци, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө сэхэ шууд ба саг үргэлжэ тэмсэдэгэй эли тодо демонстраци болоо. Соведүүдэй ороной, тэрэ тоодо Бурят-Монголой ажалшад Советскэ Правительствынгаа эб найрамдалда дуратай сталинска политикые нэгэн һаналтайгаар дэмжэнэ.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаһан һунгалтануудые манай республикын хүдэлмэришэд, колхознигууд ба интеллигенци ажалай шэнэ амжалтануудаар тэмдэглээд, эдэнээ саашадань арбидхаха зорилгоор социалистическэ мүрысөөгөө улам үргэдхэхэ, РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудые бүри ехэ туйлалтануудтайгаар угтаха гэжэ шиидэнхэй байнад.

Коммунистическэ партиие тойрон хэзээ хэзээнэйхиһээ нигтаар жагсаһан бүхы советскэ хүнүүд, энэ тоодо бурят-монгол арад, агууехэ Сталинай сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро, ерээдүй тээшээ этигэлтэйгээр ба зоригтойгоор харана, манай орон дотор коммунизмын түгэс илалта туйлаха асари ехэ зорилгонууд тээшэ хүсэтэ алхамаар дабшажа ябана.

Москва городой Сталинска районд

Декабриин эртэ үглөөгүүр. Үй түмэн галнуудай гэрэл московско огторгойдо туяа татана. Унтаршагүй гэрэлтэ Кремлиин одонууд холоһоо харагдана.

Юрын үдэрнүүдтэ үглөөгүүр иимэ эртэ байхада, энэ агуехэ город анир шэмээгүй байдаг юм. Мүнөөдэр энэ город эртэ һэреэ. Трамвайнууд, автобусууд, троллейбусүүдэй ябаагүй, метрополитенэй газар дорохи ордонгуудай анир шэмээгүй байхада, һайндэрэйхеэр хубсалһан олон зуугаад мянган хүнүүд Москвагай улицануудта ба талмайнуудта гаранхай, һунгуулиин участогуудта ошоно. Московско хүдэлмэришэд, үбгэжөөл эрдэмтэд томоотойгоор алхалалданад, хүхюун согтой залуушуул ябана.

Кремлевско курантнуудай 6 дахин сохиходонь, Советскэ Союзай гимнын һүр жабхаланта аялган радиогоор Москва дээгүүр зэдэлнэ. Һунгуулиин пункт бүхэнэй дэргэдэ олон хүнүүд харагдана.

Столицын Сталинска район. Тэндэ Мейеровскэ проездэ зэргэлэн байгаа үндэр томо шэнэ байшангуудһаа № 21 гэр илгаран харагдана. Тэрэнэй үбэр таладань агуехэ Сталинай портрет электрическэ хурса гэрэлээр гэрэлтэн харагдана. Энэ баяр баясхаланта сагта энэ хүн тээшэ советскэ хүнүүдэй анхарал хандуулагданхай. Эндэ столицын һунгуулиин 90-дэхи округой голосованиин пункт байна. Эндэ Московско городской Соведэй депутадта нүхэр И. В. Сталинай кандидатура баллотировалагдаха.

Үглөөнэй 6 часта үүдэнүүд үргэнөөр нээгдэнэ. Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ бүгэдэарадай һайндэртэй дашарамдуулан олон зуугаад һунгагшадые амаршална, гражданска уялгаяа гүйсэдхэхыень урина.

Голосовани эхилээ. Московско кадрова хүдэлмэришэн Дмитрий Павлович Лавров түрүүлэн бюллетеньнүүдые абаа. Тэрэ хадаа бүхы бүлэнэртэеэ хамта ерэбэ. Тэрэнэй һамган, хүбүүдынь — машина бүтээлгын заводой стахановецууд.

Залһаа гараад, Дмитрий Павлович иигэжэ хэлэнэ:

— Нүхэр Сталинай түлөө угаа ехэ баяртайгаар голосовалааб. Манай зол жаргалай түлөө Иосиф Виссарионовичто үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэб.

Владивостогһоо ба Ригэһээ, Украинаһаа ба Дунда Азиһаа Москва ерэһэн хүнүүд москвагайхидтай хамтадаа голосовална, Москвагай Сталинска райондо голосовалхые өөһэдынгөө арюун уялга гэжэ тэдэнэр тоолоно.

Астраханска загаһаша Андрей Григорьевич Митяков голосовална. Манай Эхэ ороной столицада бэлэг болгон, түсэбһөө гадуур астраханска загаһашадай бариһан эшелон загаһа хүргэжэ нүхэр Митяков Москва ерэһэн байгаа. Столицын новаторнуудай дүй дүршэлтэй танилсахын тула Москва ерэһэн Эстониин бүлэг стахановецууд һунгуулиин бюллетеньнүүдые абана.

Бюллетеньнүүдээ урна руу табяад, олон һунгагшад һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэдэ бэшэгүүдые барюулна, тэдээн соогоо нүхэр И. В. Сталинда гүн гүнзэгы инаг дуратай ба үнэн байһанаа мэдүүлнэ.

Машина бүтээлгын заводой мастер В. Е. Асташин иигэжэ бэшэнэ:

— Нүхэр Сталинай түлөө голосовалхадаа, би зол жаргалта ажабайдалайнгаа түлөө, үхибүүдэйнгээ зол жаргалай түлөө, бүхы советскэ хүнүүдэй зол жаргалай түлөө голосовалааб.

Голосовалагшадай дунда—олон залуушуул. Советскэ Союзай залуу гражданинуудай нюдэнүүдынь баяраар гэрэлтэнэ.

Типографиин залуу хүдэлмэришэн Э. Старостина хани басагадтаа иигэжэ хэлэнэ:

— Би ехэ золтой байнаб. Наһан соогоо түрүүлэн голосовалааб, түрэл Иосиф Виссарионович Сталинда голосоо үгөөб.

Нүхэр И. В. Сталиниие халуунаар амаршалһан ба удаан удаан жэлнүүдтэ элүүр мэндэ ябахые юрөөһэн олон тоото бэшэгүүд ороной заха хизаар бүриһөө һунгуулиин комиссида ерэнэ.

Московско областьһоо Н. Орлашенков нүхэр Сталин тухай арадай дуунуудые бэшэжэ абаад, эльгээбэ. — Эдэ дуунууд манай Эхэ ороной захагүй үргэн колхозно полинууд дээрэ ханхинадаг юм — гэжэ тэрэ бэшэнэ.

Жаргалай наран мандажа,
Замымнай хэтэдэнь гэрэлтүүлээ.
Бүгэдымнай жаргуулһан хүндэ
Бүхы оромнай голосоо үгэнэ.

Түрүүшын часта 800 гаран хүн —һунгуулиин участогай гражданинуудай 3-най нэгэ хубиһаа үлүүнь голосовалаа.

Түрэл Сталинайнгаа түлөө

Декабриин 17-до Российска Федерацида, Украинада, Белоруссида, Грузида, Казахска ССР-тэ, Прибалтийска республикануудта ба Карело-Финскэ ССР-тэ ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаһан һунгалтанууд болоо. Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосованида олон миллион советскэ гражданинууд хабаадажа, Ленин—Сталинай хэрэгтэ, коммунизмын хэрэгтэ хизааргүй үнэн байһанаа харуулаа.

Советскэ арад хадаа бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй агууехэ вождь, арадай зол жаргалые байгуулагша, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай хэрэгэй түлөө тэмсэлшэ Иосиф Виссарионович Сталиниие манай Эхэ ороной нютагай Соведүүдэй депутадта өөрынгөө түрүүшын кандидат болгон нэрлэбэ. Нүхэр Сталинай дүтын соратнигууд, тэрэшэлэн советскэ арадай олон мянган эрхим хүбүүд ба басагад, тэрэ тоодо бүхы орон дотор алдаршаһан хүдэлмэришэд, колхознигууд, советскэ интеллигенциин түлөөлэгшэд депутадуудта кандидадууд болгогдон нэгэн һаналаар дэбжүүлэгдэһэн байна.

Һунгалтанууд угаа ехэ патриотическа дэбжэлтын ба ехэ эмхидэлэй оршон байдалда хаа хаанагүй үнгэрөө. Ажалшадай депутадуудай городской Соведүүдэй депутадта нүхэр Сталинай баллотировалагдаһан һунгуулиин округуудта декабриин 17-ной үдэр илангаяа баяртайгаар үнгэрөө.

Дальна Востогой ба **Сибириин** городуудай ажалшад агуехэ вождьдо орон доторoo түрүүлэн голосуудаа үгөө. Нүхэр Сталин ажалшадай депутадуудай **Хабаровска** ба **Новосибирскэ** городской Соведүүдэй депутадта баллотировалагдаа. Городской Соведтэнь нүхэр Сталинай баллотировалагдаһан **Новосибирскын Дзержинскэ** районой һунгуулиин 28-дахи участогта нютагай сагаар үглөөнэй 5 час болоогүй байхада һунгагшад ерэжэ эхилээ. Үбгэн мастер В. Н. Назаров —Сошкин гражданска уялгаяа бэелүүлхые, һамгантаяа ба 3 басагадтаяа хамта ерээ. Тэдэ басагадай нэгэниинь мастер, нүгөөдэнь—плановик, гурбадахинь—лаборантка юм. Бюллетеньнүүдые урна руу табяад, басагад иигэжэ хэлэбэ:

—Бидэниие парти ба түрэл нүхэр Сталин һургаа, хүмүүжүүлээ. Бидэнэр өөһэдынгөө голосуудые агуехэ вождьдо баяртайгаар үгөөбди.

—Иосиф Виссарионовичто бүхы зүрхэнһөө баясхалан хүргэнэб,—гэжэ үбгэн мастер хэлэбэ.

Свердловскдо һунгалтануудай үдэр бүгэдэарадай ехэ һайндэр боложо үнгэрөө. Индустриальна энэ ехэ городой улицанууд хүнүүдээр дүүрэн болоод байхада, Москва үшөө унтажа байгаа. Уральска машина бүтээгшэдэй культурын ордон электрическэ хурса галнуудаар гэрэлтэнэ. «Эндэ, **Свердловско** городской Соведэй депутадта нүхэр И. В. Сталин боллотировалагдана» гэһэн транспарант үүдэн дээрэ харагдана. Агуехэ Сталинай нэрэтэй бюллетеньнүүдые һунгагшад абана. Кочуровтанай бүлэ эндэ голосовалаа. Алексей Степанович Кочуров уралмашзавод дээрэ 20 жэл шахуу хүдэлмэрилнэ. Простой хүдэлмэришэн байһанаа участогай ахалагша мастер хүрэтэрөө эндэ ургаа.

— Минии үхибүүдэй зол жаргалта хуби заяагай түлөө түрэл Сталинда, большевистскэ партида уялгатайб, — гэжэ эхэ Кочурова, урдын батрачка Евдокия Владимировна хэлэнэ.

Агуехэ вождиин түрэһэн нютаг —**Гори** городой ажалшад нүхэр Сталинай түлөө угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр голосовалаа. Тэндэ һуудаг хүн бүхэниинь түрэл вождь ба багша агуехэ Сталинда амаршалгын үгэнүүдые гүн гүнзэгы зүрхэнһөө һанаа сэдьхэлээрээ эльгээбэ.

Нүхэр Сталин городууд-геройнууд — **Ленинградай, Сталинградай** ба **Севастополиин, Украиныг** столица — **Киевэй, Белоруссиин** столица — **Минскын, Грузиин** столица — **Тбилисиин,** Казахска республикын столица — **Алма-Атын,** Прибалтикын республикануудай столицанууд — **Ригын, Вильнюсэй** ба **Таллинай,** Карело-Финскэ ССР-эй столица — **Петрозаводскын,** тэрэшэлэн **Батуми, Куйбышев, Ростов-на-Дону, Ярославль, Казань; Нальчик, Дзауджикау, Горький; Саратов, Челябинск, Ульяновск** городуудай городской Соведүүдэй депутадта тэрэшэлэн баллотировалагдаа. Эдэ городуудта болоһон һунгалтанууд хадаа советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэлэй, манай агуехэ вождь ба багша нүхэр Иосиф Виссарионович Сталинда манай Эхэ ороной ажалшадай инаг дуратай ба үнэн байдагай түгэс хүсэтэ демонстраци болоо.

ОЛОН ХҮҮГЭДТЭЙ ЭХЭНҮҮДЫЕ ШАГНАЛГА

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум хадаа СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө, олон хүүгэдтэй эхэнүүдые орденууд болон медальнуудаар шагнаба.

Кударын аймагай «Красная Заря» колхозой колхозница Гильбана Нигматуловна Багаутдинова, Ториин аймагай «Красный Восток» колхозой колхозница Александра Васильевна Сизова, Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой колхозница Анастасия Сергеевна Кузовкина, Кударын аймагай «Искра Ленина» колхозой колхозница Дарья Григорьевна Коломанова, мүн энэ аймагай «Красный строитель» колхозой колхозница Елизавета Архиповна Семенова, Бичурын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой колхозница Капитолина Сафоновна Утенкова гэгшэд 8 хүүгэдые түрэжэ, хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө «Эхын алдар» гэжэ 2-дохи зэргын орденоор шагнагдаа.

Кударын аймагай «Красное знамя» колхозой колхозницанууд А. И. Алексеева, Л. Г. Барабанщикова, Т. М. Фомина, мүн энэ аймагай «Путь Октября» колхозой колхозница П. П. Яковлева, Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой колхозница С. Б. Анчирова болон бусад хамта 8 эхэнүүд «Эхын алдар» гэжэ III зэргын орденоор шагнагдаһан байна.

1-дэхи зэргын «Эхын медаль» гэжэ медаляар 20 эхэнүүд, 2-дохи зэргын медаляар 36 хүн шагнагдаа.

БҮРИ ҺАЙХАН ЕРЭЭДҮЙН ТҮЛӨӨ

Улан-Удэ городтохи һунгуулиин № 2 участок. Улан-Удын городской Соведэй депутадуудта кандидадууд нүхэд Афанасьевта, Хайдуковта, Марковада, Поповто ба Улан-Удын Городской районой Соведэй депутадуудта кандидадууд нүхэд Мирошниченко, Семенова, Чебунин ба Ляпуновада — манай арадай үнэн хүбүүд ба басагадта голосуудаа үгэхын тула һунгагшад үшөө һүни байхада суглараба. Үглөөнэй 6 часай урда тээ хүдөө ажахын техникумэй зал соо 100 гаран һунгагшад сугларaад байгаа.

Үглөөнэй 6 час. Һунгуулиин участково комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Шапиро нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэртэй — бүгэдэарадай һайндэртэй дашарамдуулан һунгагшадые амаршалаад, голосовани хэжэ эхилхые уриба.

Басагадай № 2 дунда һургуулиин 10-дахи классай һурагша Юлия Романова, хүдөө ажахын техникумэй 1-дэхи курсын студент Ильин гэгшэд түрүүлэн голосовалаа. Эдэнэр һаяхан 18 наһатай болоо, соёл болбосоролой үргэн зам урдань нээлгэтэй. Эдэнэр агуехэ Сталинска Конституцяар батадхагдаһан эрхээ эдлэжэ, манай Эхэ ороной улам һалбаран мандахын түлөө голосовалаа.

Удаалуулан, хүдөө ажахын техникумэй механик нүхэр Воробьев һунгуулиин бюллетеньнүүдые урна руу табиха зуураа, иигэжэ хэлэбэ:

— Өөрынгөө голосые нүхэр Сталинда үгөөб, зол жаргалта ажабайдал бидэндэ олгоһоной түлөө үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргэнэб.

72 наһатай Екатерина Иннокентьевна Каратуева голосовалба.

— Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай агуехэ туг баригша, манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ, коммунизмын агуехэ вождь нүхэр Сталинай түлөө, советскэ арадуудай хани барисаанай түлөө, коммунизмын илан мандахын түлөө голосовалааб, — гэжэ нүхэр Каратуева хэлэнэ.

В. Доржиев.

РЕСПУБЛИКЫН ШАХТЁРНУУДАЙ ИЛАЛТА

Советскэ арадай түүхэтэ һайндэр — нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрэй хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэн Галуутануурай Рудоуправлениин шахтёрнууд энэ оной декабриин 16-ба хоёрдохи халаанайнгаа хүдэлмэрилһэнэй һуулээр, шулуун нүүрһэ малтажа абаха жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ.

Энэ ехэхэн амжалтаараа урмашаһан шахтёрнууд дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаба. Тэдэнэр жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур хэдэн мянган тонно эрхим шанартай шулуун нүүрһэ Эхэ орондоо бэлэг болгон барихын тулада стахановска вахтада жагсаба.

Шэлэй заводойхидой баяр

Үглөөнэй 3 саг. Шэлэй заводой клуб һайндэрэйхеэр хуряагданхай. Ленин, Сталинай портредүүд, лозунг, уряанууд электрын галаар шэмэглэгдээтэй. Эндэ һунгагшадые угтахаар бэлэн.

Клуб соо сугларагшад минута бүри олошорно. Үбгэд, хүгшэд, залуушуул, хүүгэд ерэнэд. Тэдэнэй дунда үглөөнэй 3 часта ерэһэн вагонно депогой слесарь 18 наһатай басаган А. Ф. Каидоина түрүүшынхеэ һунгахаяа хани нүхэдөө суглуулан ерээ. Тэдэнэр ехэ хүхюу шууяатай, хөөрэлдэнэ, энеэлдэнэ. Тус заводой түрүүшын хирпиисэ табилсаһан, мүнөө пенсионер, эдэбхитэй общественник И. А. Крюков тэдэнэй хөөрэлдөөндэ хабаадалсана.

Һунгуулиин № 48 участогта һунгалтануудай эхилхэтэй сасуу нүхэр Крюков бюллетень абажа:

—Эхэ оронойнгоо хүбүүд басагадай түлөө голосовалхадаа би туйлай ехэ баярланаб. Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блок мандаха болтогой! Сталин багшамнай мандаха болтогой! — гээд бюллетенеэ урна руу табина.

Клубай үүдэн хаагданагүй, хүн ерэжэл, ерэжэл байна.

Һунгуулиин № 47 участогта эгээ түрүүшээр 63 наһатай Прасковья Родионовна Бутакова һунгаба. Удаань 5389 квадратна метр шэл үйлэдбэрилһэн, завод соогоо шэнэ рекорд туйлаһан стахановка Д. Е. Хмелёва голосовалаа.

Үдэрэй хахад болоодүйдэ һунгагшад бултадаа шахуу голосованида хабаадалсаһан байна.

Агуехэ эрхээ бэелүүлбэ

Ленинэй орденто оперо ба балетэй театрын байшан һайндэрэй шэнжэтэй. Эндэ һунгуулиин № 4 участок тогтоно.

Уржадэр үглөөгүүр, 4 час боложо байхада Ленинэй улицаар театр тээшэ ошожо ябаһан хүнүүд олон байба. 6 часые хүлеэһэн һунгагшад театрын залые дүүргэнэ.

Хамагай түрүүн комиссиин столдо ошожо, мэнэ һаяхан 18 наһа гүйсэһэн залуу һунгагша А. В. Усольцева түрүүшын бюллетеньнүүдые абаад, кабина соо ороно, тэрэнэй удаа тээ олон хүүгэдэй эхэ, «Эхын медаль» гэжэ 1-дэхи ба 2-дохи зэргын медальнуудтай Ольга Григорьевна Бердина, 70 гараһан үбгэд Митрофан Васильевич Арсентьев, Жамба Дондоков болон бусад һунгагшад голосовалаа.

Тус театрын 1-дэхи дабхартань һунгагшадай амарха, хүүгэдэй байха комнатонууд ба буфет түхеэрэгдэнхэй. Мүн эндэ һунгагшадта зорюулагдаһан концертнүүд 3 дахин харуулагдаһан ба хүгжэм наадалган ходо боложо, ехэ хүхюун сэнгэлиг оршон байдалда голосовани үнгэргэгдэһэн байна.

Түрүүшын 1 часай туршада 200 гаран һунгагшад голосовалаа. Үдэшын 5 часта тус участогай бүхы һунгагшад коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосовалжа дүүргээ.

Н. Бадмацыренова.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АЖАЛШАД ЭХЭ ОРОНОЙНГОО ТҮЛӨӨ, АГУУЕХЭ СТАЛИНАЙНГАА ТҮЛӨӨ ГОЛОСОВАЛАА

Орденто заводойхидой омогорхол ба баяр

Үглөөгүүр эртэ, үшөө 5 час болоодүй байба. Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой социалистическэ городогой үйлсэнүүдээр хүн зон олон ябана. Социалистическэ городогой культурын Ордониие харахада, элдэб янзын үнгэтэй электричествээр туяарна. Гоё һайхан хүгжэм дуун радиогоор дамжуулагдана.

Хүн зон хүхюун баяртайнууд. Заводой ажалшад бүлэг бүлэгөөрөө, һайндэрэйнгээ хубсаһануудые үмдөөд, һунгуулиин участогуудта ошожо, эгээн түрүүн өөһэдынгөө голосуудые коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй кандидадуудай түлөө үгэхые хүсэнэд. Һунгуулиин № 10 участогта үглөөнэй 5 час байхада үндэр наһатай үбгэд хүгшэд, советскэ залуу үетэн олоороо суглараад, заводойнгоо туйлаһан илалтанууд тухай омогтой дорюунаар өөһэд хоорондоо хөөрэлдэнэ. Ургажа ябаһан залуушуул гоё һайхан дуунуудые дуулана, танцовална.

Үглөөнэй 6 часта һунгуулиин № 53 участогта 100 холо гаран һунгагшад суглараад, хэндэ эгээн түрүүн голосовалха эрхэ олгохо тухай хөөрэлдэнэ. Тиигээд, 86 наһатай, заводой хуушанай хүдэлмэришэн С. П. Потеевтэ энэ эрхэ олгохо гэжэ нэгэн һаналаар шиидэнэд.

Энэ үндэр найдабарида хүртэһэндөө урмашаһан патриот иигэжэ хэлэнэ:

—Хаанта засагай үедэ иимэ ехэ зол жаргал бидэнэр хүдэлмэришэдтэ байгаагүй. Тиихэдэ ноёд, баяшуулда нюргаа нугалжа ябагша һэмди. Мүнөө Сталинска Конституциин ашаар ажалша хүн һунгаха ба һунгагдаха эрхэтэй болоо. Минии 6 хүбүүд энэ завод дээрэ хүдэлмэрилжэ, стахановска ажалаараа зонойнгоо дунда хүндэтэй болонхой. Иимэ үедэ ажаһуухые хүсэхэһөө ондоо юун байхаб. Советскэ хүнүүдтэ зол жаргал олгоһон агууехэ Сталин үни удаан саг соо ажаһууг лэ,—гээд һунгуулиингаа бюллетениие урна руу табихадань, тэндэ байһан һунгагшад нэрьемэ альгаташана.

Тиигээд, үбгэн Потеевэй һанажа ябаһандал адли һанал бодолтойгоор бусад һунгагшад өөһэдынгөө хүндэтэ эрхэнүүдые эмхитэй гуримтайгаар бэелүүлжэ эхилнэ. Машина бүтээлгын техникумэй студент Анатолий Тарабукин һунгалтануудта эгээн түрүүшынхеэ хабаадажа, имагтал эрхим сэгнэлтэтэйгээр һурахаб гэжэ үгэеэ үгэнэ.

Хүбүүдэй № 68 дунда һургуулиин байшан соо һунгуулиин № 51 участок юм. Тус байрын үүдэн дээрэ агууехэ вождь Сталинай портрет холоһоо харагдана. Агууехэ Сталиниие сэдьхэлдээ һанан, тус участогай һунгагшад Сталинска Конституцяар олоһон хүндэтэ эрхэеэ бэелүүлнэд. Эгээн түрүүлжэ эрхим түрүү стахановецууд голосовална. Тэдэнэй дунда паровозо-хабсаралгын цехын эрхим стахановец, котельщик Михаил Лукич Петелин бии. Тэрэ хадаа нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ эрхим показатель туйлаһан байгаа. Дайнай хойто тээхи табанжэл соо аяар 10 жэлэй нормо дүүргэһэн байна. Бурят-Монголой гигантые бодхоолсоһон 68 наһатай Иван Федорович Посошков өөрынгөө 4 хүбүүдтэй мүрысэн, энэ завод дээрэ хүдэлмэрилхэдөө эрхим стахановец гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэһэн байха юм.

Социалистическэ городогой центртэ байдаг парткабинедэй уужам һаруул залнууд соо һунгуулиин 55-дахи ба 56-дахи участогууд нээгдэнхэй. Тэндэшье хүн зон дүүрэн. Коммунизмын агууехэ барилгануудай айхабтар ехэ картые хаража, һунгагшад ехээр һонирхоно. Һунгуулиин № 57 участогай һунгагшад бүгэдэарадай һайндэртэ политическэ эдэбхиеэ харуулба. Үшөө үглөөнэй 5 час болоодүй байхада 100 гаран һунгагшад һунгуулиингаа участогта ерээд байгаа.

Заводой эгээн хуушанай хүдэлмэришэдэй нэгэн Алексей Васильевич Макаров эгээн түрүүлжэ голосовалха хүндэтэ эрхэ стахановска ажалаараа олобо. Тэрэ хадаа бурят-монгол арадай омогорхол болоһон гигантые байгуулалсаһан юм. Мүнөө 66 наһатай болоо. Тиигэбэшье үдэр бүри хоёр нормо дүүргэдэг стахановец болонхой.

—Хаанта хархис засагай үедэ иимэ зол жаргал манда байгаагүй һэн. Мүнөө һунгаха ба һунгагдаха эрхэ олоһондоо агууехэ Сталиндаа үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэнэб,—гээд һунгуулиингаа бюллетениие урна руу табиба.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые республикын гигантын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад ажалай шэнэ амжалтануудаар угтаа. Тэдэнэр большевистскэ партида ба агууехэ вождь нүхэр Сталинда хизааргүй үнэн сэхэ байһанаа, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые үшөө ехээр бэхижүүлхээр бэлэн байһанаа энэ үдэр харуулба.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа): вагонно-механическа цехын мастер М. Тугутов, модельнэ цехын модельщик Г. Михайлов ба булад шудхалгын цехын инженер-технолог П. Костин гэгшэд һунгуулиин № 55 участогта голосовалжа байна.

Табанжэлэй турша соо 12 жэлэй түсэб дүүргэһэн инструментальна цехын фрезеровщик — стахановец П. Соловьев ба шэрэм шудхалгын цехын лаборантка М. Няголова гэгшэд һунгуулиин № 56 участогта урна руу бюллетеньнүүдээ табихаяа байнад.

А. Беляев, Д. Тарасов.

Агууехэ Сталинай нэрээр

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Телефоноор абтаба). Аймагай һунгагшад айхабтар ехэ политическэ эдэбхитэйгээр өөһэдынгөө голосуудые эрхим хүбүүд ба басагадтаа үгэбэ. Һунгуулиин бүхы 35 участогуудта үглөөнэй 6 часта һунгалтанууд эмхитэйгээр эхилээ. Һунгалтануудай эхилһэнһээ хойшо гурбан час болоод байхада бүхы һунгагшадай 63 процентнь голосовалһан байба.

Ново-Селенгинск тосхоной һунгуулиин № 17 участогай һунгагшад илангаяа ехэ эдэбхитэйгээр голосовалба. Тэндэхи һунгагшадай ехэнхи хубинь үглөөнэй 7 час хүрэтэр голосовалжа дүүргэбэ. 76 наһатай партийнабэшэ һунгагша нүхэр С. Б. Санжиев һунгуулиин участогта эгээн түрүүн ерээд, бюллетень урнада табиха зуураа иигэжэ мэдүүлбэ:

— Би Эхэ оронойнгоо саашадаа һалбаран бадархын түлөө, коммунизм байгуулхын түлөө голосоо үгэбэб. Үндэр наһатай болобошье, коммунистическэ обществын үедэ ажаһуухые хүсэнэб.

Иимэ патриотическа үгэнүүдые үбгэдшье, залуушуулшье хэлэһэн байнад. Тус участогай һунгагшад —97 наһатай Бутид Аюшеева, 78 наһатай Исакова болон бусад бүхы советскэ хүнүүдтэл адли өөһэдынгөө голосуудые агууехэ вождь Сталинайнгаа түлөө үгэбэд.

Үбэр-Зөөхэйн сомоной һунгуулиин Нуур-Тухумска № 11 участогай һунгагша, энэ жэлдэ 18 наһа гүйсэһэн Л. Ч. Цыбикова иигэжэ хэлэбэ:

— Сталинска Конституциин ашаар олоһон эрхэеэ эгээн түрүүн бэелүүлхэдээ, энэ Конституци зохёогшо агууехэ Сталинай түлөө голосовалбаб. Адуу мал үсхэбэрилхэ гурбан жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхын түлөө, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө хамаг бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэргэжэлээ үгэхэб. Мүнөө племенной фермэдэ һаалишаар хүдэлмэрилхэдөө, һү һааха түсэбөө холо ашуулан дүүргэнэб. Шэн зоригтойгоор ажаллахые малшан бүхэниие уряалнаб.

Шулуун нүүрһэ малтажа абаха, тэрэниие хэрэглэгшэдтэнь ашаалха жэлэйнгээ түсэбые һунгалтануудай үдэрэй хүндэлэлдэ сүм дүүргэһэн аймагай шахтёрнууд, трактор машинануудаа заһабарилха түсэбүүдээ 100 процент дүүргэһэн Сэлэндумын ба Сүхын МТС-үүдэй механизаторнууд, паровозуудай түйлгые 105 процент, тиихэдэ паровозуудай техническэ хурдабшалалые 107,5 процент дүүргэһэн Галуута-Нуурай станциин депогой хүдэлмэришэд, жэлэйнгээ үйлэдбэриин программые мүн үлүүлэн дүүргэһэн 7-дохи дистанциин коллективэй гэшүүд коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой илахын түлөө омогтой дорюунаар голосовалаа.

«Социализм» колхозой эрэгтэй, эмэгтэй колхознигууд 200 һууритай шэнэ клуб барижа, бүгэдэарадай һайндэртэ тэрээн соогоо культурнаар сэнгэһэн байнад.

Аймагай малшад, таряашад, шахтёрнууд, түмэрзамшад, загаһашад, модошод, механизаторнууд, эрдэмтэд агууехэ Сталинайнгаа, большевистскэ партиингаа, Советскэ правительствынгаа түлөө голосуудаа үгэн, бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал хангахаар хэзээдэшье бэлэн байһан тухайгаа энэ үдэр мэдүүлбэ. Коммунистическэ общество байгуулхын түлөө хамаг бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэргэжэлээ үгэхөөр хүн бүхэн бэлэн байһанаа һунгалтануудай үдэр харуулаа.

Манай аймагай ажалшад инаг хайрата Эхэ оронойнгоо экономическа ба сэрэгэй хүсэ шадалые улам һалбаран хүгжөөхын түлөө бүхы советскэ арадтаяа хамта ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые һунгаба.

П. Будаев, ВКП(б--гэй Сэлэнгын айкомой секретарь.

Сталинска Конституциин наран доро

Улан-Удын һунгуулиин № 37 участогай амаралгын комнато соо һунгагшад һүниин 3—4 часта сугларжа эхилээ. Эндэ ерэһэн хүн бүхэн эгээл түрүүн бюллетень абажа, эрхим нүхэдтөө голосоо үгэхые хүсэнэ.

Үглөөнэй 6 час ойротожо, һунгуулиин комиссиин гэшүүд өөһэдынгөө һууринуудые эзэлнэ. Уданшьегүй һунгалтануудые хэхэ комнатын үүдэн үргэнөөр нээгдэжэ, һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Кошурников һунгагшадые бүгэдэарадай һайндэртэй дашарамдуулан халуунаар амаршалаад, бюллетеньнүүдые абахыень урина.

Зүүн Сибириин гол мүрэнэй пароходствын Улан-Удэ пристаниин капитан-наставник Степан Павлович Меркушев өөрынгөө хани нүхэр Ольга Устиновнатай түрүүшын бюллетеньнүүдые абана. Нүхэр Меркушев 61 наһатай, 30 гаран жэлдэ уһан замда хүдэлмэрилжэ, алдарта ажалаараа коллективтээ суурханхай.

Амиды сэсэгүүдээр бүрхээгдэһэн һунгуулиин урнанууд руу өөрынгөө бюллетеньнүүдые табихынгаа урда тээ Степан Павлович иигэжэ хэлэнэ:

— Ажаллаха, һураха ба һунгаха эрхэнүүдые имагтал Сталинска Конституци намда олгоо. Би угаа ехэ зол жаргалтайб. Мүнөөдэр һунгаха эрхэеэ эдлэхэеэ ерээд байхадаа зүрхэмни баяр баясхалангай охёор соробхилно. Манай Эхэ ороной бүри һайханаар һалбаран мандахын тулада арадай үнэн сэхэ хүбүүд басагадай түлөө голосоо үгэнэб.

Удаань советскэ засагай үедэ түрэжэ, Сталинска Конституциин гэрэлтэ һайхан наран доро урган хүмүүжэһэн манай залуу үетэн — медицинскэ һургуулиин һурагшад Нина Дубинина, Галя Эпова гэгшэд эгээл түрүүшынхеэ голосовалаа. Тиихэ зуураа, тэдэнэр зүрхэ хүдэлгэмэ үгэнүүдые хэлэжэ, большевистскэ партидаа, эсэгэ Сталиндаа гүнзэгы баясхалан хүргөө.

Залуушуулай һүүлээр элдэб мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд, албахаагшад, һурагшад болон гэрэй эзэн эхэнэрнүүд удаа удаалуулан һунгуулиин урнануудта ошожо, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосуудаа үгэһэн байна. Һунгалтануудай эхилһэнһээ хойшо гансахан лэ нэгэ час соо тус участогта 300 гаран хүнүүд голосовалба.

Б. Дондоков.

Эртэ үглөөгүүр

Үглөөгүүр бүри эртэ байхада, басагадай № 3 һургуулиин байшан тээшэ хүнүүд бүлэг бүлэгөөрөө эндэһээшье, тэндэһээшье яаралтайгаар гэшхэлнэд.

Таяг тулаһан хүгшэн Советскэ улицаар һургуули тээшэ ошожо ябана.

Замдаа нэгэ залуу хүнтэй ушараад, хөөрэлдэнэ.

— Урдань баяд ба ноёд хадаа эхэнэр хүниие мал шэнгеэр харадаг доромжолдог байһан юм. Эрын барлаг болгогдон, эрхэ сүлөөгүй байһаар наһаяа үнгэргэжэ, хосордог байгаа. Харин мүнөө эхэнэрнүүд эрэшүүлтэй адли эрхэтэй болонхой. Би өөрөө манай басагадые—М. А. Андресюк, Е. Н. Абросимова гэгшэдые гурэнэй засагта һунгахам, эдэнэр минии түлөөлэгшэд болохо. Ямар зол гээшэб! Һайн даа, Сталин багшамнай! — гээд Елизавета Ивановна Соколова бүри шамдуугаар алхална.

Һунгуулиин № 9 участогай байшан соо хүн зон олюороо сугларанхай байба. Хүн бүхэн баяртай, хүхюунүүд.

— Зай, нүхэд һунгагшад! Наашаа орожо агууехэ эрхэнүүдээ бэелүүлыт—гэжэ һунгуулиин участковой комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр М. Хабалов 6 саг болохотой адли уряална.

Эгээ түрүүлжэ 68 наһатай А. Е. Шунькина бюллетеньнүүдые абаба. Урна руу бюллетеньнүүдые табихадаа: «Мандаг лэ манай Сталин, илаг лэ коммунизм» гээд омогтойгоор мэдүүлнэ.

Һүүлээрнь, кооптехникумэй студентка В. Г. Козловская, гэрэй эзэн эхэнэр О Эдальман ба багшанар, хүдэлмэришэд, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд, советскэ, партийна хүдэлмэрилэгшэд бусад олон һунгагшад урнануудай тээшэ омогтойгоор алхалалдан ошожо, агууехэ эрхэнүүдээ бэелүүлбэд.

Һунгалтануудай эхилһээр хэдэн минута үнгэрхэдэ 200 гаран хүн һунгаад байгаа. Урна тээшэ хүнүүдэй таһаршагүй урадхал дабшана.

Үглөөнэй 9 часһаа эхилэн, Бурят-Монголой оперо ба балед театрын артистнууд, театральна хүгжэмэй училищиин студентнүүд концерт табижа, һунгагшадые баясуулна. Мүн баян наадажа, залуушууд танцовална.

Үдэрэй 12 сагта эндэхи һунгагшад бултадаа шахуу голосовалаад байба.

М. Нимаев.

Инаг вождьдоо баясхалан хүргэнэбди

ХЭЖЭНГЭ. (Телефоноор абтаба). Аймагай ажалшад бүгэдэарадай һайндэр болохо һунгалтануудай үдэрые туйлай ехэ баяр баясхалантайгаар угтаба. Уржадэр үглөөгүүр бүри эртэ байхада тэдэнэр үбгэн залуугүй һунгуулиин участогуудта олоороо ерэжэ, нютагай Советүүдэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэдэйнгөө түлөө голосуудаа үгэжэ эхилһэн байна.

Һунгалтануудай эхилһэнһээ хойшо гансахан лэ хахад часай үнгэрөөд байхада аймаг соо 1682 хүнүүд Ленин—Сталинай партиин үнэн сэхэ хүбүүд, басагадай түлөө нэгэн һаналаар голосуудаа үгөө. Тиигэжэ тэдэнэр большевистскэ партияа ба агууехэ багша Сталинаа тойроод нигтаар жагсаһанаа үшөө дахин харуулаа.

Дээдэ-Хэжэнгын № 12 һунгуулиин участогта «1 Мая» колхозой гэшүүн, 18 наһатай комсомолка Аграфина Бадулина һунгуулиин бюллетеньнүүдые абахадаа иигэжэ хэлэбэ:

— Мүнөөдэр — минии наһанда хэзээдэшье мартагдашагүй үдэр. Би эгээн түрүүшынхеэ голосовалхамни. Зол жаргалтай, эрхэ сүлөөтэй байдал намда олгоһондонь хүн түрэлтэнэй вождь ба багша агууехэ Сталинда үнэн зүрхэнэй баяр хүргэнэм.

Мүн Дунда-Худанай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой 64 наһатай гэшүүн Бадмаев иигэжэ мэдүүлнэ:

— Би үбгэн наһатай болобошье, бүхы хүсэ шадалаараа колхозой ажалда хабаадалсанаб. Энэ жэлдэ 250 ажалта үдэр олонхойб. Манай ороной бүри хүгжэхын ба арад зоной ажана тэниглэн байдалай улам һайжархын тулада арадай үнэн хүбүүд, басагадай түлөө өөрынгөө голосые үгэнэб. Манай депутадууд арадтаа үнэн сэхээр алба хэдэг юм. Тэдэнэй түлөө голосоо үгэхые һунгахаяа ерэгшэд таанарые уряалнаб.

Энэ колхозой гэшүүд угаа ехэ политическэ эдэбхитэйгээр һунгуулиин участогта ерэжэ, өөһэдынгөө голосуудые үгэһэн байна. Түрүүшын час соо 250 хүнүүд голосовалаа.

Мүн аймагай бусадшье колхозуудаар һунгуулиин үдэр туйлай ехэ баяр баясхалантайгаар үнгэрөө.

Д. Михайлов.

Бүгэдэарадай һайндэр

БАРГАЖАН. (Телефоноор абтаба). Манай республикын эгээл холын аймагуудай нэгэниинь болохо Баргажанай аймагта нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр бүгэдэарадай бодото һайндэр болоо. Үглөөгүүр эртэ үүр хираалжа байха үеэр һайндэрэйхеэр хубсалһан хүнүүд омог дорюунаар хөөрэлдэн, һунгуулиин участогууд тээшэ ошоно. Тэдэнэрэй хүн бүхэниинь хамагһаа түрүүн голосовалхые эрмэлзэнэ.

Һунгуулиин № 11 участогта «Большевик» колхозой 75 наһатай колхозник Носов түрүүлэн ерэһэн байна. Һунгуулиин комиссиин гэшүүнһээ бюллетеньнүүдые абахадаа тэрэ үбгэн иигэжэ хөөрэнэ:

— Би үнгэрэгшэ хахад наһаяа нютагай баяшуулай хара барлаг боложо үнгэргөөб. Агууехэ Октябрьска революциин ашаар манда эрхэ сүлөөтэ байдал олгогдоо. Бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй багша, эб найрамдалай туг баригша агууехэ Сталиндаа үнэн зүрхэнэй халуун баяр хүргэнэб. Манай ороной коммунизм тээшэ бүри түргөөр дабшахын, бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдалай мандахын түлөө арадай үнэн сэхэ, алдарта хүбүүд, басагадтаа голосоо үгэнэб.

Һунгуулиин № 6 участогта 18 наһатай колхозница Любовь Сидорова бюллетеньнүүдээ урна руу табихадаа иигэжэ хэлэбэ:

— Намайе Ленин—Сталинай комсомол хүмүүжүүлээ. Арадай агууехэ багша нүхэр Сталин минии ерээдүйн замые тон элеэр заажа үгэнэ. Энэ замаарнь хэлбэришэгүйгөөр ябахаб. Манай орондо коммунизм һаяар байгуулхын тулада хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр ажаллахаб. Арадай кандидадуудай түлөө өөһэдынгөө голосуудые үгэхые залуушуулые уряалнаб.

Тус участогай һунгагшад хэдэн часай турша соо өөһэдынгөө голосуудые коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта нэгэн хүн шэнгеэр үгэһэн байна.

Э. Эрдынеев.

Эб найрамдалай мандахын түлөө

Советскэ хүнүүд нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудые бүгэдэарадай һайндэр болгон политическэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэбэ.

Бичурын аймаг соо эгээл томо һуурин болохо Окино-Ключида Молотовой нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоз бии. Колхозник бүхэн голосоо түрүүн үгэхэеэ хүсэнэ. 4 часта һунгуулиин участогта нилээд олон һунгагшад сугларһан байба. Тон түрүүн 18-тай Полина Симонова, 68-тай Сидор Иванович Поляков голосуудаа үгэбэд. «Сталинска Конституци баясхаланта байдал манда асараа. Иимэ Конституциие зохёоһон нүхэр Сталинда алдар соло!»—гэжэ нүхэр Поляков хэлэбэ.

Краснознаменска һунгуулиин округой 86-тай үбгэн Амон Савельевич Селиванов һунгуулиин участогта үдэшэлэн ерээд, үглөөгүүр эгээн түрүүн голосоо үгэбэ. «Красное Знамя труда» колхозой гэшүүн Яков Григорьевич Афанасьев бюллетеньнүүдээ урна руу табяад:

—Эхэ оронойнгоо улам һалбаран хүгжэхын түлөө, эб найрамдалай мандахын түлөө голосоо үгэбэб,—гэжэ хэлэбэ.

Һунгуулиин долоодохи Буйска участогта голосовани эмхитэйгээр үнгэрөө. Эрхим колхозница Полина Пальшина аймаг соогоо түрүү трактористка Анна Леонтьевна Корытовагай түлөө тон түрүүн голосоо үгэһэн байна.

Һунгуулиин 23-дахи Эдуйска участогай һунгагшад үглөөнэй 9 часта бултадаа голосовалжа дүүргээ. Уданшьегүй Сухоручьевска, Топкинска ба Хаякска һунгуулиин участогуудай һунгагшад сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосуудаа үгэжэ дүүргэбэд.

А. Шулунов.

Колхозно таряашадай барагдашагүй ехэ баяр

Жаргалай наранай гэрэл доро

һунгуулиин Сосново-Озерско 13 участок Ярууның аймагай ...ртэхи «Радуга» гэжэ кино...рын һаруул уужам байшан соо ...үүлагданхай. һунгалта хэхэ ...үүдынь урин дулаанаар ба һайханаар тухеэрэгдэнхэй. ...триче́ствын гэрэл яларна. Хүг...эй ирагуу һайхан абяан радио... соностоно. Декабриин 17-ой үглөөнһөө эхилэн эндэ хүнүүд ...ороо сугларба.

...глөөнэй 6 час. һунгуулиин ...тково комиссиин түрүүлэгшэ ...эр Николай Иннокентьевич Бе...ородов нютагай Соведүүдтэ һун...а һунгалтануудай үдэрөөр да...амдуулан эндэ сугларһан олон ...агшадые халуунаар амарша..., бюллетеньнүүдые абажа, го...ванн эхилхыень уряалба.

...хүүгэдые түрэжэ, хүмүүжүүл... Эхэ-герой Василиса Бадлуевна ...ова бултанһаа урид бюлле...нүүдые абажа, һунгуулиин ур...тээшэ ошоно. Гоё һайхан сэсэ...ээр шэмэглэгдэһэн, агуухэ ...ин багшын портредые урихан ...өөрөө хаража, Василиса Бад...на:

— Маанарта золтой жаргалтай ...ал асарһан Сталин багшынгаа ..., Советскэ оронойнгоо түлөө ...осоо үгэнэб,—гэжэ хэлээд, бюл...еньнүүдээ урна руу табина.

...нэй удаа Иркутска медицинскэ ...итут һаяхан дүүргээд ерэһэн ...у врач нүхэр Жалсараев, ...ның дунда һургуулиин һураг...ша нүхэр Данзанова ба бусад голосовалба.

Мүн Догнын сомоной «Улаан Туяа» колхозой клуб соо эмхидхэгдэһэн һунгуулиин № 14 участогта голосованиин эхилхэһээ бүри урид 50 гаран һунгагшад сугларжа, Сталинска Конституциаар олгогдоһон нангин эрхээ эдэлхээ хүлеэжэ байба. һунгуулиин участково комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Б. Цыренов үглөөнэй 6 часта голосование эхилхые һунгагшадые уряалба.

«Улаан Туяа» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүн 91 наһатай Дарима Базарова хамагһаа түрүүн һунгуулиин урнын хажууда ерэжэ, бюллетеньнүүдээ табиха зуураа, иигэжэ хэлэбэ:

— Би 60 шахуу наһаяа харанхы мунхаг хаанта засагай дарлалта доро үнгэргөөб. Ленин Сталин хоёр бидэндэ аргүйн тэнигрлэн жаргалта байдал асараа. Жаргалай наранай хурса туяа доро манай Догно нютагшье урган һалбаржа байна. Би агуухэ вождь Сталинай түлөө голосоо үгэбэб.

Энээнэй удаа омогтой дорюун колхозниууд нэгэ нэгээрээ һубарилдан һунгуулиин урна тээшэ таһалгаряагүй ошожо, бюллетеньнүүдээ табинад

Үглөөнэй 10 часта һунгуулиин № 13, № 14, № 16 участогуудай һунгагшад голосованида булташаа шахуу хабаадаад байба.

Ц. Улмижиев.

Колхозно ажабайдалайнгаа улам һалбархын түлөө

...олгын аймагтахи һунгуулиин ... участок... Үглөөнэй 5 час ... болоодүйдэ түс участогай ...алтын комнато соо 60 гаран ...агшад сугларанхай байба. Тэ...эй тоодо 71 наһатай гэрэй ...эхэнэр Бадма Иринчеевна Ива..., Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ...ын артелиин һаалишан Даб... Дашинимаева, мүн эгээн тү...ынхиеэ һунгаха залуу һунгаг... — Иволгын дунда һургуулиин ...ин классай һурагшад Ирина ...туева, Дора Иванова, Ан...а Данилова ба бусад бии.

...глөөнэй 6 час. һунгуулиин ...тково комиссиин түрүүлэгшэ ... Даши Дабаевич Иванов ... сугларагшадые нютагай Со...дтэ һунгаха һунгалтануудай ...өөр дашарамдуулан амарша..., голосованиин эхилһые со...бо. Нүхэд Б. И Иванова, И. ...туева, Иволгын райпромком...ай стахановец нүхэр А. Гор..., Иволгын МТС-эй МТМ-е ... нүхэр К. С. Хлебодаров, ...герой Н. И. Кудякова гэгшэд ...һаа түрүүн ерэжэ голосо...

Мүн Доодо-Иволгын № 2 участогта «Коминтерн» колхозой гэшүүн, 74 наһатай Мунхэ Тулуевич Тулуев бюллетенеэ хамагһаа түрүүн һунгуулиин урна руу табиха зуураа, иигэжэ хэлэбэ:

— Хамагые илагша Ленин — Сталинай партиин түлөө, ашата багша Сталинай түлөө, Эхэ оронойнгоо саашадаа улам һалбаран мандахын түлөө, эб найрамдалай түлөө голосовалбаб.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта — Эхэ оронойнгоо эрхим хүбүүд ба басагадта һунгуулиин Гурульбинска участогай һунгагшад голосуудаа ехэ баяртайгаар үгэбэд.

«1-е Мая» колхозой колхозница 85 наһатай Мария Дмитриевна Загузина голосовалха зуураа, иигэжэ хэлээ: — Колхозно һайхан ажабайдалайнгаа улам һалбаран бадархын түлөө, манай үхибүүдэй жаргалтай ажаһуухын түлөө голосоо үгөөб.

А. Нагаслаев.

Патриотическа дэбжэлтэ

...РИНСК. (Телефоноор абта...). Аймаг доторхи һунгуулиин ... участогуудаар нютагай Со...дтэ һунгаха һунгалтанууд ...шадай патриотическа тон ...бжэлтын оршон байдалда .... Хүн бүхэн сталинска бло... кандидадуудай түлөө өөрын... голосые түрүүлэн үгэхэ гэжэ ...эд.

...агай центрын һунгуулиин ... участогта һунгалтын эхилхэ...үри урид 100 гаран һунгаг... сугларба. һунгалтанууд эхил...дэ РСФСР-эй габяата багша ...ий Николаевич Мункоев ...лэн голосовалха зуураа, ... хэлэбэ: «Би болбол арадай ... саашанхи шэнэ дэбжэл... түлөө, арад зоной культурна ...эхэй ба материальна тэниг... байдалай улам өөдөө урга... түлөө, манай Эхэ ороной хүсэ ...ай улам бэхижэхын түлөө, ...евистскэ партиин, советскэ ...тельствын ба агуухэ Стали...эн мэргэн политикын түлөө ...алнаб».

...ан Советскэ Армида албаяа ..., түрэһэн нютагтаа буса...эһэн Георгий Филиппович ...ин бюллетеньнүүдые урна ...бихадаа: «Би халаа арадай ... хүбүүд басагадай түлөө го...лхадаа, амгалан тайбан сү... ажабайдалай түлөө, бүхы ... дээрэ эб найрамдалай ман...дахын түлөө голосовалбаб»—гэнэ. Удаань, аймагай амбулаторидо 21 жэл соо таһалгаряагүй ажаллаһан, Балжит Жамбалова: «жаргалта ажабайдал олгоһонойнь түлөө түрэл Сталиндаа баярые хүргэнэб», —гээд, бюллетеньнүүдые урна руу табина.

Энэ участогта түрүүшын нэгэ час соо 300 гаран һунгагшад голосовалһан байна.

Мүн Хандагайн леспромхоздо, үглөөнэй 6 часта 80 гаран һунгагшад һунгуулиин участогта ерэв. һунгалтануудай болохо үдэрэй урдахана һунгуулиин наһа гүйсэһэн Ольга Кукласова хамагһаа түрүүн голосовалха зуураа: «Би һунгалтада эгээн түрүүн хабаадалсабаб. Советскэ залуушуулда жаргалта ажабайдал олгоһон агуухэ аба Сталинай түлөө өөрынгөө голос үгөөб. Нүхэр Сталин мандаха болтогой!»—гэбэ. Удаань Советскэ Союзай Герой Жамбал Тулаев һунгуулиин урнада ошожо, өөрынгөө голосые партийна ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө баяртайгаар үгэбэ.

Хориин аймагай һунгагшадай адэбхинь үгаа ехэ байба. Колхозниууд һайндэрэйхеэр хубсаланхай, найр нааданда ерэһэндэл зэргэшээ моридоор һунгуулиин участогуудта ерээ.

П. Ринчинов.

Францинн Правительствода Советскэ Правительствын эльгээһэн ното

Энэ оной декабриин 15-да, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо А. А Громыко Франциин Посол г-н Шатеньо гэгшэтэй уулзаһан ба Франциин Правительствода Советскэ Правительствын эльгээһэн нотые тэрэндэ барюулһан байна, түс нотын текст иимэ гэбэл:

«Германиие демилитаризацилха тухай Потсдамска хэлсээ дүүргэхэ тухай асуудалаар дүрбэн гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Соведые зарлаха гэһэн дурадхалтайгаар Советскэ Правительство энэ оной ноябриин 3-най ното соогоо Франциин Правительствода, тэрэшэлэн Великобританиин ба США-гэй правительствонуудта хандаһан байгаа.

Гэхэтэй хамта, Германиие демилитаризацилха тухай асуудал хани барисаан ба харилсан туһалалсалга тухай Франко-Советскэ Договорто сэхэ хамаатай байһан ушарһаань, Советскэ Правительство Франциин Правительствын анхаралые доро дурсагдаһан зүйлдэ хандуулхые шухалада тоолоно гэбэл:

Баруун Германиие ба тэрэнэй зэбсэгтэ хүсэнүүдые гүрэнүүдэй баруун-европейскэ, тэрэшэлэн хойто-атлантическа группировконуудта оруулха тухай хэлсээнүүд һүүлэй һаранuудай турша дотор Франциин, Великобританиин ба США-гэй правительствонуудай хоорондо, бусад зарим правительствонуудай хабаадалгатайгаар боложо байна, тэдэ группировконуудай агрессивнэ шанжа шанар тушаа СССР-эй Правительство өөрынгөө хараа бодолые хэлэһэн байгаа. Энэ зорилгоор, дээрэ дурсагдаһан гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй ба тэдэнэй орлогшонорой, тэрэшэлэн сэрэгэй министрнүүдэй ба генеральна штабуудай начальнигуудай хэдэн зүблөөнүүд үнгэргэгдэһэниинь үргэнөөр мэдээжэ байна.

Франциин Правительство Баруун Германида германска армиие һэргээн байгуулха тухай, олохон гитлеровскэ генералнууд ба офицернүүдые энэ армида эльгээхэ тухай, тэрэшэлэн сэрэгэй промышленностиие, тэрэ тоодо германска милитаризм ба германска агресси дахин һэргээхэ базань нэгэтэ бэшэ болоһон Рурай сэрэгэй промышленностиие һэргээн бодхоохо хэмжээ-ябуулганууд тухай бусад правительствонуудтай хэлсээ хэбэ гэжэ баталха арга боломжые мэдээнүүд олгоно. Мүнөө үедэ энэ хэлсээнэй детальнуудые зүбшэн хэлсэлгэ эхилэгдээ. Баруун Германидахи армиин ниитэ хэмжээе тогтоохо ябадал бусад асуудалнуудай дунда зүбшэн хэлсэгдэжэ байна, тиихэдээ даб дээрэ баруун-германска арми болбол гүрэнүүдэй хойто-атлантическа группировкын бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүдэй табанай нэгэ хубинь болохо гэдэгые Хойто-атлантическа союзда хабаадагша гүрэнүүдэй генеральна штабуудай начальнигууд эшэ үндэһэ болгоно гэжэ толилогдоһон мэдээсэлнүүдһээ эли байна, энэнь, саашадаа баруун-европейскэ оронуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дунда баруун-германска армиин булюу һуури эзэлхэ үүдэ нээнэ. Гэхэ зуура, германска дивизинүүдэй ба бригадануудай хэмжээнүүд, тэдэниие хүндэ буу зэбсэгүүдээр, тэрэ тоодо танкнуудаар хангалга, мүн баруун-германска армиие шэнээр һэргээхэ тодорхой бусад асуудалнууд тэрэшэлэн зүбшэн хэлсэгдэжэ байна.

Гэхэтэй хамта, Аденауэр ба Шумахер мэтын хүнүүд Германиие демилитаризацилха тухай Потсдамска хэлсээнүүдтэ эсэргүү элеэр тэмсэнэ, гүрэнүүдэй хойто-атлантическа группировкодо хабаадагша бусад гүрэнүүдтэй тэгшэ эрхэтэй байха нэрээр, тэдэнэр баруун-германска армида түрэл бүриин хүндэ буу зэбсэгүүдые эринэ, германска генеральна штаб һэргээн байгуулхые, Баруун Германидахи сэрэгэй промышленность һэргээн байгуулхые эринэ тиихэдээ Европодохи шэнэ дайнда бэлэдхэхэ тухай хэлэхээ эшэнэгүй гэжэ мэдээжэ байна. Тиихэдээ дээрэ дурсагдаһан Аденауэр хадаа «европейскэ армиин байгуулга» гэдэгые яаруулна, энэ хадаа «Советскэ Союзай хабаадалгатайгаар 4 гүрэнүүдэй хэхээр хараалагдаһан конференци дээрэ баруун гүрэнүүдые хүсэтэй болгохо гэһэн удхагай юм» гэжэ мэдүүлнэ.

Дээрэ дурсагдаһан эдэ баримтанууд хадаа Франциин Правительство заагдаһан гүрэнүүдэй правительствонуудтай хамтадаа Баруун-Германидахи Аденауэрэй правительствотай сэрэгэй сэхэ союз бэлэдхэжэ байна гэжэ харуулна. Энэ ушар байдал эб найрамдалда ехэхэн аюул бии болгоһониинь ойлгосотой. Энэ замаар ябаха гээшэ — һая үнгэрһэн сагай урогуудые мартаха, германска милитаризмын түүхын урогуудые мартаха ба германска милитаризмые дахин һэргээн бодхоохо ябадал түйлаха гэһэн удхатай юм, энээниие Советскэ Союз тэсэжэ шадахагүй, германска агрессиин, мүн дэлхэйн нэгэдэхи ба хоёрдохи дайнай удаан эзэмдэлгын хүшэр хүндые даажа гараһан Европын арадууд энээниие тэсэжэ шадахагүй.

Франциин Правительствын иимэ хараа болол хадаа Германиие демилитаризацилха тухай Францитай хамта хэгдэһэн Потсдамска хэлсээндэ зүришэхэһээ гадна, 1944 оной декабриин 10-най Франко-Советскэ Договорые ехээр зүришэнэ.

Энэнь «СССР-эй ба Французска республикын хоорондохи союз ба харилсан туһалалсалга тухай Договорой» текстһээнь харагдана. Энэ Договорой 3-дахи статьянь иигэжэ хэлэнэ гэбэл:

«Договор баталжа байгаа Үндэр Талануд хадаа Германитай мүнөө хэгдэжэ байгаа дайнай дүүрэһэнэй һүүлээр Германиһаа гараһан шэнэ ямаршье аюул зайлуулхын тула шухала бүхы хэмжээнүүдые хамтадаа абаха ба тэрэнэй талаһаа агрессиин шэнэ ямаршье һэдэлгэ хэхэ арга боломжо олгохо ябуулгануудта һаад ушаруулха гэжэ уялга абана».

Гэхэтэй хамта, гитлеровскэ генералнуудаар толгойлогдоһон баруун-германска армиие мүнөө һэргээн байгуулхаар бэлэдхэжэ байгаа ябадал хадаа германска милитаризмын шэнээр ургаха ябадалда, тэрэнэй зүгһөө агрессиин шэнэ зайлашагүй һэдэлгэнүүдые хэхэ ябадалда хүргэнэ, энээниие хүршэ оронууд, тэрэшэлэн Европын эб найрамдалда дуратай гүрэнүүд хараадаа абангүй байжа шадахагүй.

Франко-Советскэ Договорой 5-дахи статья тухай мартажа болохогүй тэрэ иигэжэ хэлэнэ:

«Договор баталжа байгаа Үндэр Талануд хадаа Договор баталжа байгаа Үндэр Талануудай нэгэндэнь эсэргүү шэглүүлэгдэһэн ямарнэгэн коалицида хабаадахагүй ба ямар нэгэн союз баталхагүй гэжэ уялга абана».

Франко-Советскэ Договорой текстдэ ба удхада, түсгаарлабал, Договорой дээрэ дурсагдаһан статьяда зүришэн, Франци хадаа СССР-тэ болон эб найрамдалда дуратай бусад гүрэнүүдтэ эсэргүү шэглүүлэгдэһэн Баруунай союз гэдэгтэ ба гүрэнүүдэй хойто-атлантическа группировкодо ороһон байна. Мүнөө үедэ эдэ хоёр группировконуудай агрессивнэ шанжа шанарынь реваншист Аденауэр гэгшээр толгойлогдоһон Баруун Германиие Баруунай союзда, тэрэшэлэн Америкын Холбоото Штадуудаар толгойлогдоһон хойто-атлантическа группировкодо татан оруулһан баримтаар тэмдэглэгдэнэ.

Германиин баруун хубида германска армиие һэргээн байгуулха тушаа Франциин Правительствын дээрэ дурсагдаһан хараа бодолынь Франко-Советскэ Договортой огто таарахагүй байна, тэрэнэй үндэһэ һууринуудые ба удхашанарые эбдэнэ гэжэ тон тодоор харагдана.

Франко-Советскэ Договорые зүришэхэ ба эбдэхэ замда Франциин Правительствын бүри урид ороһон ябадалда Советскэ Правительство анхарал хандуулһан байгаа.

Мүнөө Советскэ Правительство хадаа бии болоһон байдалай түлөө бүхы харюусалга Франциин Правительствода тохогдоно гэжэ түсхай мэдүүлхые шухалада тоолоно».

Великобританиин Правительствода Советскэ Правительствын эльгээһэн ното

Энэ оной декабриин 15-да СССР-эй гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство Великобританиин Правительствода Советскэ Правительствын зорюулһан нотые Москвадахи Великобританиин Посольстводо эльгээбэ, тэрэнэй текстнь иимэ гэбэл:

«Германиие демилитаризацилха тухай Потсдамска хэлсээе дүүргэхэ тухай асуудалаар дүрбэн гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Соведые зарлаха гэһэн дурадхалтайгаар Советскэ Правительство энэ оной ноябриин 3-най ното соогоо Великобританиин Правительствода, тэрэшэлэн Франциин ба США-гэй правительствонуудта хандаһан байгаа.

Гэхэтэй хамта, Германиие демилитаризацилха тухай асуудал хадаа хани харилсаан ба харилсан туһалалсалга тухай Англо-Советскэ Договорто сэхэ хамаатай байһан ушарһаа, Советскэ Правительство Великобританиин Правительствын анхаралые доро дурсагдаһан зүйлдэ хандуулхые шухалада тоолоно гэбэл:

Баруун Германиие ба тэрэнэй зэбсэгтэ хүсэнүүдые гүрэнүүдэй баруун-европейскэ, тэрэшэлэн хойто-атлантическа группировконуудта оруулха тухай хэлсээнүүд һүүлэй һарануудай турша дотор Великобританиин, Франциин ба США-гэй правительствонуудай хоорондо, бусад зарим правительствонуудай хабаадалгатайгаар боложо байна, тэдэ группировконуудай агрессивнэ шанжа шанар тушаа СССР-эй Правительство өөрынгөө хараа бодолые хэлэһэн байгаа. Энэ зорилгоор, дээрэ дурсагдаһан гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй ба тэдэнэй орлогшонорой, тэрэшэлэн сэрэгэй министрнүүдэй ба генеральна штабуудай начальнигуудай хэдэ хэдэн зүблөөнүүд үнгэргэгдэһэниинь үргэнөөр мэдээжэ байна.

Великобританиин Правительство Баруун Германида германска армиие һэргээн байгуулха тухай, олохон гитлеровскэ генералнууд ба офицернүүдые түс армида эльгээхэ тухай, тэрэшэлэн сэрэгэй промышленностиие, тэрэ тоодо германска милитаризмые ба германска агрессиие дахин һэргээхэ базань нэгэтэ бэшэ болоһон Рурай сэрэгэй промышленностиие һэргээн бодхоохо хэмжээ-ябуулганууд тухай бусад правительствонуудтай хэлсээ хэбэ гэжэ баталха арга боломжые мэдээнүүд олгоно. Мүнөө үедэ энэ хэлсээнэй детальнуудые зүбшэн хэлсэлгэ эхилэгдээ. Баруун Германидахи армиин ниитэ хэмжээе тогтоохо ябадал бусад асуудалнуудай дунда зүбшэн хэлсэгдэжэ байна, тиихэдээ даб дээрэ баруун-германска арми болбол гүрэнүүдэй хойто-атлантическа группировкын бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүдэй табанай нэгэ хубинь болохо гэдэгые Хойто-атлантическа союзда хабаадагша гүрэнүүдэй генеральна штабуудай начальнигууд эшэ үндэһэ болгоно гэжэ толилогдоһон мэдээсэлнүүдһээ эли байна, энэнь саашадаа баруун-европейскэ оронуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дунда баруун-германска армиин булюу һуури эзэлхэ үүдэ нээнэ. Гэхэ зуура, германска дивизинүүдэй ба бригадануудай хэмжээнүүд, тэдэниие хүндэ буу зэбсэгүүдээр, тэрэ тоодо танкнуудаар хангалга, мүн германска армиие шэнээр һэргээхэ тодорхой бусад асуудалнууд тэрэшэлэн зүбшэн хэлсэгдэжэ байна.

Гэхэтэй хамта, Аденауэр ба Шумахер мэтын хүнүүд Германиие демилитаризацилха тухай Потсдамска хэлсээнүүдтэ эсэргүү элеэр тэмсэнэ, гүрэнүүдэй хойто-атлантическа группировкодо хабаадагша бусад гүрэнүүдэй тэгшэ эрхэтэй байха нэрээр, тэдэнэр баруун-германска армида түрэл бүриин хүндэ буу зэбсэгүүдые эринэ, германска генеральна штаб һэргээн байгуулхые, Баруун-Германидахи сэрэгэй промышленность һэргээн бодхоохые эринэ, тиихэдээ Европодохи шэнэ дайнда бэлэдхэхэ тухай хэлэхээ эшэнэгүй гэжэ мэдээжэ байна. Тиихэдээ, дээрэ дурсагдаһан Аденауэр хадаа «европейскэ армиин байгуулга» гэдэгые яаруулна, энэ хадаа «Советскэ Союзай хабаадалгатай гаар дүрбэн гүрэнүүдэй хэхээр хараалагдаһан конференци дээрэ баруун гүрэнүүдые хүсэтэй болгохо гэһэн удхатай юм» гэжэ мэдүүлнэ.

Дээрэ дурсагдаһан эдэ баримтанууд хадаа Великобританиин Правительство заагдаһан гүрэнүүдэй правительствонуудтай хамтадаа, Баруун Германидахи Аденауэрэй правительствотай сэрэгэй сэхэ союз бэлэдхэжэ байна гэжэ харуулна. Энэ ушар байдал эб найрамдалда ехэхэн аюул бии болгоһониинь ойлгосотой. Энэ замаар ябаха гээшэ — һая үнгэрһэн сагай урогуудые мартаха, германска милитаризмын түүхын урогуудые мартаха ба германска милитаризмые дахин һэргээн бодхоохо ябадал түйлаха гэһэн удхатай юм, энээнтэй Советскэ Союз эбсэжэ шадахагүй, германска агрессиин, мүн дэлхэйн нэгэдэхи ба хоёрдохи дайнай удаан эзэмдэлгын хүшэр хүндые даажа гараһан Европын арадууд энээнтэй эбсэжэ шадахагүй.

Великобританиин Правительствын иимэ хараа болол хадаа Германиие демилитаризацилха тухай Потсдамска хэлсээндэ зүришэхэһээ гадна, 1942 оной майн 26-най Англо-Советскэ Договорто ехээр зүришэнэ.

Энэнь «гитлеровскэ Германида ба Европодо тэдээнтэй нүхэсэгшэдтэ эсэргүү дайнда союз байгуулха тухай ба дайнай хойто тээ хани харилсаан болон харилсан туһалалсалга тухай» СССР-эй ба Великобританиин хоорондохи Договорой текстһээнь харагдана.

Договор баталагша Үндэр Талануд хадаа «Германиин гү, Европодохи агрессиин актнуудта тэрээнтэй холбоотой ямаршье гүрэнэйнь зүгһөө агресси дабтаха ба эб найрамдал эбдэхэ ябадалые аргагүй болгохын тула, өөһэдынгөө мэдэлдэ байгаа бүхы хэмжээнүүдые дайнай ябуулгануудай дүүрэһэнэй һүүлээр абаха» гэжэ энэ Договорой 3-дахи статьягай 2-дохи пункт хараална.

Гэхэтэй хамта гитлеровскэ генералнуудаар толгойлогдоһон баруун-германска армиие мүнөө һэргээн байгуулхаар бэлэдхэжэ байгаа ябадал хадаа германска милитаризмын шэнээр ургаха ябадалда, тэрэнэй зүгһөө агрессиин шэнэ зайлашагүй һэдэлгэнүүдые хэхэ ябадалда хүргэнэ, Европодо бата бэхи эб найрамдал тогтоохые эрмэлзэһэн гүрэнүүд энээниие хараадаа абангүй байжа шадахагүй.

Англо-Советскэ Договорой 7-дохи статья тухай тэрэшэлэн мартаха хэрэггүй, тэрэнь иигэжэ хэлнэ:

«Договор баталагша Үндэр Талануудай хэн бүхэниинь Договор баталагша Үндэр нүгөө нэгэн Талада эсэргүү шэглүүлэгдэһэн ямаршье коалицинуудта хабаадахагүй ба ямаршье союзуудые баталхагүй гэжэ уялга абана».

Англо-Советскэ Договороор абаһан тодорхой уялгануудта зүришэжэ, түсгаарлабал түс Договорой 7-дохи статьяда зүришэжэ, Великобритани хадаа США-гай хамтадаа, СССР-тэ ба эб найрамдалда дуратай бусад гүрэнүүдтэ эсэргүү шэглүүлэгдэһэн гүрэнүүдэй Баруунай союз гэдэгые ба хойто-атлантическа группировкые амхидхэһэн байна. Мүнөө эдэ хоёр группировконуудай агрессивнэ шанжа шанарынь реваншист Аденауэр гэгшээр толгойлогдоһон Баруун Германиие Баруунай союзда, тэрэшэлэн хойто-атлантическа группировкодо татан оруулһан баримтаар тэмдэглэгдэнэ.

Германиин баруун талада германска армиие һэргээн байгуулха тушаа Великобританиин Правительствын дээрэ заагдаһан хараа болдолынь Англо-Советскэ Договортой огто таарахагүй байна, тэрэнэй үндэһэ һууринуудые ба удхашанарые эбдэнэ гэжэ тон тодоор харагдана.

Англо-Советскэ Договорые зүришэхэ ба эбдэхэ замда Великобританиин Правительствын бүри урид ороһон ябадалда Советскэ Правительство анхарал хандуулһан байгаа.

Мүнөө Советскэ Правительство хадаа бии болоһон байдалай түлөө бүхы харюусалгань Великобританиин Правительствода тохогдоно гэжэ түсхай мэдүүлхые шухалада тоолоно».

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН“
1950 оной декабриин 19. 3.

Хандагатайн леспромхозой механическа мастерскойн токарь-стахановец Н. Сердюков нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрэй хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаад, нормоёо хододоо 250 процент дүүргэжэ байгаа. Һунгалтын үдэрые нүхэр Сердюков толотомо амжалтаар угтаа. Зураг дээрэ: токарь-стахановец Н. Сердюков ажаллажа байна.

М. МИНЕЕВЭЙ фото.

Ч. НАМЖИЛОВ

Тайга сууряатана

Одоо нэгэтэ шэрүүн үбэлэй үе һэн,
Ойһоо гарахалаарам, хэсүү хүйтэн.
Тэрээ тэрэ, ааляар хадые маханал
Тэргэ түлеэ зүдхэһэн морихон.
Хажуудань хүсэд сортоотой гээшэнь
Хазаарһаань хүтэлһэн заахан эрэ хүн.
Мандагар сабхитай, хонин дэгэлтэй һэн,
Мантан лэ бээлэйнь,... өөрөө эрхын шэнээн!
— Амар сайн, хүбүүхэн!
— «Арилыш ябаһан руугаа!»
— Яагаа һөөл юмши хара буруудаа!
Хаанаһаа ашаабши?
—«Ой сооһоол ааб даа:
Харин дуулана гүш, абымни сабшахые
Хажуу тээшэнь би зайсуулнабшигүб»
(Ойдо түлеэшэнэй һүхын ханхинаан дуулдаа һэн).

Эгээл эдэ мүрнүүдые 90 жэлэй саада тээ ородой агуухэ уранзохёолшо Николай Алексеевич Некрасов бэшээ бэлэй. Энээниие нь уншаад байхада, нээрээшье холын холо шэхэнэй үзүүрхэндэ «түлеэшэнэй һүхын ханхинаан» дуулдахадал гэнэ. Тэрэ үеын балар харанхы байдалые ямар тодо һонороор, үнэн зүбөөр зураглан харуулааб!

Эндэ ябааша «заахан эрэ хүнэй» саада тээнь, ой соо ута гэгшын һахалтай, оодон дэгэлтэй юрын лэ таряашан мохоо һүхэеэ далайн далайн тоншожо, хүйтэн сэбдэг модые химэлүүлэн сабшаа ёһотой. Тэрэнэй хүлһэ уһаниинь дуһалжа, хүдэһэн дэгэлыеншье нэбтэлһэн байжа магад. Зүгөөр, тэрэниие баяшуул-ээздынь бариа һаа, юун болохо байгааб! Хүлһэтэй нюргандань бүтэн газар үлэхэгүйнь сохом лабтай һэн.

Энэ уйтай харанхы үеые һанаад үзэхэдэ, балайшье үни болоогүй, арайхан лэ гушан гурбан иимэ үбэл үнгэрөөд байна бшуу.

Энэ үе соо үргэн уужам тала дайда, үсхэн бүтүү ой тайгашье үндэһөөрөө хубилаа, эдээнэй ээздшье ондоо болонхой. Танигдашагүй энэ ехэ хубилалтын бодото жэшээнүүдые холууршье бэдэрээд яахамнайб. Улан-Үдэһээ зуугаад модоной газарта—Хандагатайн леспромхозой Ара-Хөөрхын участок гаража, зарим нэгэн хүдэлмэриинь хараябди.

Дээрэһээнь адаглан шэртээ һаа, телеграфна утаһан шэнги нариихан түмэр замай лентэ, бидэниие гүн тайга руу дахуулан абаашана. Хэдыхэн жэлэй урда тээ эндэ ангуушанай бүрүүлхэн зүргэ харгы, «тайгын хаан»—хара баабгайн модоной гэшүүһэ мүшэр хухалхань дуулдажа, һаглагархан һүүлтэй хөөрхэн хэрмэнэй борбоосгой арилгахаһаа бэшэ юумэн үгы байгаа бэлэй.

Теэд, мүнөөдэр хараад үзэебди, манайда танигдашагүй ондоо болошоол!

...Мундуу хүсэтэй КТ-12 маркын хэдэн томо тракторнууд 5—6 кубометр бүдүүн бүдүүн мододые шагтагалаад, түмэр зам тээшэ угзаран зүдхэжэ ябанал. Эдээнэй нэгэнэйнь рулиие һаяшаг ФЗО-гэй һургуули дүүргэһэн залуухан бурят хүбүүн Василий Банзаракшеев энеэбхилэн мушхална. Шэнэ «булад морининь» архагар ехэ ашаа шагтагалһан аад, хэдышье паар амба сарнуудтай жэшээгүй мундуу хүсэтэй ха юм, залуу жолоошын зосоо баясангүй яаха гээшэб! Холо бэшэхэнэ шэб шэнэ ПЭС-2 маркын нүүдэл электростанци заб залигүй хүдэлмэрилнэ. Тэрэнэй дэргэдэ олоншье хүн харагданагүй, харин хэдэн ооһор — кабельнууд иишэ тиишээ 200—300 метр газарта һунаагдана. Тэдэнүүдээр электроэнерги саашань дамжуулагдана. Энэ ехэ хүсэниинь гурбан барабантай томо гэгшын лебёдко хүдэлгэнэ. Тус лебёдко тракторнуудһаашье дутуугүй хүсэтэйгөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилнэ гэхэдэ болохо. Энээниие ганса машинистын ябуулжа байхада, түмэр аргамжануудаар уяатай хэдэн модод амидыһан шэнгеэр ташаганаса угзаруулагдан асарагдажа байха юм.

Энэнь хэды олон хүнүүдые, унаа моридые һэлгэнэ гээшэб, тоололхоншье бэрхэтэй. Асарһан модыень электрохюрөөтэй олон хүдэлмэришэд хэмжүүр хэмжүүрээрнь таһара хэршэнэ. Тайрагдаһан хойноонь холын аянда зорихо вагонуудта ябталагдан ашагдаха юм.

Энэ үедэ 20 наһатай мастер басаган, комсомолка Мария Яневич ажаллажа байһан хүнүүдтэ тодо һонор заабаринуудые үгэнэ, тэдэниие габшагай ажалдань зоригжуулна.

Эдэ зонһоо холохоно хажуу тээшээ кабельнуудай ошоһон газарта электрохюрөөшэд хүдэлмэрилнэ. Шэнэ К—5 маркын электрохюрөө бариһан хүнэй модондо хүрэхэтэйнь зэргэ тон бэлээр таһара тайрагдан, бүдүүн үндэр модон мүшэр гэшүүһэнүүдээ нижагануулан тарайна.

Заиграйн аймсоведэй депутатта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн ой модоной промышленностиин солото стахановец, табан жэл соо 8 жэлэй түсэб дүүргэһэн нүхэр Тимофей Петрович Лоханин эндэ ажалладаг. Тэрэнэй дүршэл ехэтэй багжагар гарнууд соо энэ хүсэтэй электрохюрөө хурса бритвэ шэнгеэр модо отолно. Иигэжэ нүхэр Лоханин үдэрэйнгөө нормо холо үлүүлэн дүүргэдэг.

Модонууд унажал, шэрэгдэжэл, ашаалагдажал байна. Эдэ бүхы ажалайнь ехэнхи хубинь электричествын хүсөөр хэгдэнэ.

Орёо оньһон машинануудай шанга абяанһаа, электрохюрөөнүүдэй шууяанһаа ой тайга сууряатана.

Ажаллажа байһан зонуудай дундуур, ашагдажа байһан вагонуудай хажуугаар табяад наһанай, түбшэн янзын хүн яаралгүйхэн алхална. Энэ хүн—Дарижаб Мункуев гээшэ, эндэхи участогай начальник. Энэ хүнэй өөһэдынгөө ажал тухай хөөрэхыень дуулаябди:

—Манай модошод дайнай хойто тээхи табанжэлэй, агуухэ коммунизмын барилгануудай материал бэлдэнэ. Модогүйгөөр баригдаха юумэн гэжэ үгы шахуу байдаг. Иимэһээ бидэнэр өөрынгөө харюусалгые тон һайнаар ойлгонобди. Эхэ оромнай, агуухэ вождь Сталин бидэнэй ажалые хаража байнал.

Манай леспромхоз Октябрьска һайндэрэй урда тээ жэлэйнгээ түсэбые дүүргэжэ, ВЦСПС-эй ба СССР-эй ой модоной промышленностиин Министерствын Дамжуулгын улаан туг абаа. Манай участок леспромхозойнгоо дирекциин улаан туг барина. Эдэ тугуудаа улам улам дээшэнь үргэжэ, амжалтануудаа арбидхахабди гэжэ манай хүдэлмэришэн бүхэн үнэн сэдьхэлһээ оролдоно.

Ой модоной промышленностьда 20-оод жэл хүдэлмэрилһэн Дарижаб Мункуевичын нюдэн дээрэнь баглагар бүтүү тайга нойрһоо һэриһэн шэнгеэр хубилаа юм.

Тэрэнэй хараа байса мохоо гар хюрөөгөө хүсэ ехэтэй электрохюрөөгөөр һэлгүүлһэн, сар морин унаае трактор лебёдко һэлгэһэн байха юм. Энэнь Эхэ оронойманй һүр хүсые элеэр гэршэлнэ.

...Уданшьегүй хэдэн арбаад вагонууд үлхэгдөөд, нарииихан түмэр харгыгаар дабшажа, улам улам холодон далда оробо. Тэдэнэй һүүлшын галнууд һүниин мүшэд мэтэ ялалзан, габшагай ажаллаһан хүдэлмэришэдые «баяртай, баяртай» гээд уряалһандал байгаа һэн.

Нью-Йоркһоо мордохынгоо урда тээ А. Я. Вышинскиин хэһэн мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 16. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн 5-дахи сессиин хүдэлмэриин дүүрэһэнэй һүүлээр, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Советскэ делегациин толгойлогшо А. Я. Вышинский мүнөөдэр Нью-Йоркһоо пароходоор мордобо. Энэ пароходоор Украинска ССР-эй ба Белорусска ССР-эй делегацинуудай толгойлогшонор А. М. Барановский ба К. В. Киселёв тэрэшэлэн мордобо.

ООН-дэхи СССР-эй саг үргэлжын түлөөлэгшэ СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо Я. А. Малик, Вашингтондохи СССР-эй Посол А. С. Панюшкин, Хитадай арадай республикын түлөөлэгшэ У Сю-Цюань, арадай демократиин оронуудай түлөөлэгшэд ба бусад нюурнууд мордогшодые үдэшэбэ.

Нью-Йоркһоо мордохынгоо урда тээ А. Я. Вышинский хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ иимэ мэдүүлгэ хэбэ:

«ООН-эй Генеральна Ассамблейн 5-дахи сессиин хүдэлмэриие ажаглажа байһан хүн хадаа американска делегацида таарамжагүй һанагдахадань, ООН-эй Уставай гол принципүүдһээ гадна, Генеральна Ассамлейн процедурын гуримуудые саг үргэлжэ, бүдүүлигээр эбдэхэ зэргээр харагдаһан энэ хүдэлмэриин характернэ онсо байдалые анхарангүй байжа шадахагүй. Хойто-атлантическа группировкодо хабаадагша бусад оронуудай делегацинууд американска делегацяар жолоодуулан ябана. Кореядэхи американска агрессидэ эсэргүү, эб найрамдал бэхижүүлхэ ба шэнэ дайнай аюулые зайлуулха тухай асуудалаар, Хитадта эсэргүү американска агресси тухай асуудалаар, атомна асуудалаар ба бусад асуудалнуудаар хэдэ хэдэн гүрэнүүдэй делегацинуудаар дэмжэгдэһэн Советскэ Союзай делегациин шухала дурадхалнуудынь Ассамблейн нэрэ тэды олонхидоор буруушаагдаһан ябадалынь энээгээр тайлбарилагдана.

Иимэ лини хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гол зорилгонуудта, мүн шэнэ дайнай аюул зайлуулха, арадуудай хоорондохи хани харилсаа ба эб найрамдал хангаха гэһэн бүхы дэлхэйн олон миллион хүнүүдэй эрид шиидэнхэй байгаа ябадалда бүдүүлигээр зүришэнэ.

ООН-эй принципүүдтэ үнэн байгаа бусад хэдэ хэдэн делегацинуудай дэмжэлгээр Советскэ Союзай делегаци эб найрамдалай ба уласхоорондын хани харилсаанай дайсадай тиимэ линидэ эсэргүү, мүн эб найрамдалай инструмент байжа шадаха ба байха ёһотой ООН-иие дайнай зэбсэг болгохо гэһэн тэдэнэй элдэб һэдэлгэнүүдтэ эсэргүү тэмсэһэн ба тэмсэхэшье байна.

Шэнэ жэлэй ойротоһонтой дашарамдуулан, шэнэ жэлдэ амгалан тайбан, ажана тэниглэн ба зол жаргалтай ажаһуухые американска хэблэлээр ба радиогоор дамжуулан американска арадта хүсэнэб.

Советскэ делегацида олон дахин хандахадаа, арадуудай хоорондохи хани харилсаанай ба эб найрамдалай түлөө тэмсэхээр эрид шиидэнхэй байһанаа харуулһан американска арадай түлөөлэгшэдтэ өөрынгөө амаршалга ба эрхим хүсэлэнгүүдые тэрэшэлэн хүргэнэб».

Эб найрамдал сахин хамгаалха тухай хуули

БЕРЛИН, декабриин 17. (ТАСС). Германска демократическа республикын арадай палата эб найрамдал сахин хамгаалха тухай хуулиие баталан абаа.

Тус хуули хадаа расистска, милитаристска ба реваншистска пропагандые ябуулжа байгаа нюурнуудта; сэрэгэй ябуулгануудта хабаадахыень немецүүдые тухиржа, идхажа ба элсүүлжэ байгаа нюурнуудта; агрессивнэ германска милитаризм ба империализмые шэнээр һэргээхэ гү, али Германиие агрессивнэ сэрэгэй блогуудта оруулхые пропагандалагша нюурнуудта; эб найрамдалые сахин хамгаалха ба бэхижүүлхэ ябадалда зорюулагдаһан уласхоорондын хэлсээнүүдтэ эсэргүү пропаганда ябуулагша нюурнуудта; Германиие агрессивнэ сэрэгэй ябуулгануудта татан оруулхын тула тиимэ хэлсээнүүдые эбдэхэ гэжэ уряалһан нюурнуудта; атомна зэбсэг гү, али хүнүүдые олоор усадхалгын бусад зэбсэгүүдые магтаһан гү, али пропагандалагша нюурнуудта; эб найрамдал сахин хамгаалхын ба бэелүүлхын түлөө хүдэлөөе сэрэгэй пропаганда ябуулха зорилгоор хардаһан нюурнуудта хизааргүй хэмжээгээр мүнгэн яла тохохо, эд зөөриие конфискацилха, һунгуулиин эрхэнүүдыень хаһаха, каторжна түрмэдэ хааха, саазалан алаха гэхэ мэтээр хатуу шэрүүнээр хэһээхэ гэжэ хараална.

Канадада эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөн

ОТТАВА, декабриин 13. (ТАСС). Корейскэ асуудал эбэй ёһоор шиидхэхэ ба атомна бомбо хорихо эрилтэтэй телеграммануудые Канадын элдэб организацинууд ба хүнүүд гадаадын хэрэгүүдэй министр Пирсоной, премьер-министр Сен-Лоранай ба ООН-эй генеральна секретариин нэрэ дээрэ эльгээнэ. Канадска хүдэлмэришэнэй прогрессивнэ партиин ударидагша Тим Бак Канадын хүн зондо мэдүүлгэтэйгээр хандаба. Кореядэхи дайнай ябуулгануудые зогсоохын ба корейскэ асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхын тулада бүхы хүсэеэ зорюулхыень парламентһаа ба правительствоһаа эрихые уряалба. Мүн Хитадай арадай республикые Аюулгүйн Соведэй гэшүүдэй тоодо оруулхын түлөө, эб найрамдал бэхижүүлхэ пакт баталха тухай хэлсээ хэхын тула агуухэ 5 державануудай конференци зарлахын түлөө, атомна бомбо хорихын ба атомна бомбо түрүүлэн хэрэглэһэн гүрэниие сэрэгэй гэмтэн гэжэ соносхохын түлөө тэмсэхые Тим Бак уряалба.

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ХОЙТО-КОРЕЯ, декабриин 17. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани декабриин 17-до иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд добтолгоёо үргэлжэлүүлээ, тэрээнтэй хамта дайсанай бута сохигдоһон сэрэгүүдэй бутаран тараһан үлэгдэлнүүдые усадхаха байлдаануудые хэбэ.

Йоньчхониин (Репсен) райондо Арадай армиин частьнууд лисынмановска марионеточнэ сэрэгүүдэй 6-дахи дивизиин 18-дахи полкые ба хоёр батальон американска сэрэгүүдые бүһэлэн абажа, усадхаба. Уридшалан абтаһан мэдээнүүдэй ёһоор, бүһэлэгдэһэн дайсанда эсэргүү байлдаануудта Арадай арми[illegible] частьнууд дайсанай 800 гаран сол[illegible]дадууд ба офицернүүдые алаһа[illegible] ба шархатуулһан байна. 40 гара[illegible] солдадууд ба офицернүүд пленд[illegible] абтаа. Плендэ абтагшадай тоо[illegible] американецууд бии. 1 танк, 11 а[illegible]томашина ба дайсанай сэрэгэй бу[illegible]сад техникэ үгы хэгдэбэ.

Хамхынай (Канко) хойто рай[illegible]до Арадай армиин частьнууд да[illegible]санай бута сохигдоһон сэрэгү[illegible] үлэгдэлнүүдые бүһэлэн абаад, т[illegible]дэниие усадхаха байлдаануу[illegible] хэжэ байна. Байлдаануудай [illegible] американска 100 гаран солда[illegible] ба офицернүүд плендэ абтаа. Сэ[illegible]рэгэй элдэб янзын техникэ ба [illegible] хэрэгсэлнүүд абтаһан байна.

Вьетнамска арадай армиин амжалтанууд

ПЕКИН, декабриин 16. (ТАСС). Вьетнамска информационно агентствын дамжуулһанай ёһоор, ноябрь һарын турша дотор вьетнамска арадай арми Хойто Вьетнамай уулата районуудта французска бэхижүүлэгдэһэн 22 пунктые усадхаад, бусад фронтнууд дээрэ дайсанда эсэргүү добтолгын үргэн байлдаануудые хэжэ үргэлжэлһөөр. Баруун-хойто Вьетнамда арадай арми Лао-Кайһаа баруун тээшээ байгаа райондо сухарижа ябаа французска сэрэгүүдые мүрдэжэ үргэлжэлөө, Бинь-Лу ба Фонг-То гэдэгэй дэргэдэ хэдэн һуурин газарнуудые сүлөөлөө, Лао-Кайһаа урагшаа Ен-Бай про[illegible]винцида бэхижүүлэгдэһэн 6 пунк[illegible]нуудһаа дайсаниие сохижо гарг[illegible]һан байна.

Ноябрь һарада вьетнамска ар[illegible]дай арми Бак-Жианг провинци[illegible] французска 7 постнуудые усадх[illegible] тэрэшэлэн Мон-Кэй райондо хэ[illegible] һуурин газарнуудые эзэлһэн бай[illegible] Вьетнамска арадай арми, тэрэш[illegible]лэн арадай милици Тай-Бин пр[illegible]винцида французска сэрэгүүдтэ х[illegible]сэтэй сохилтонуудые хэһэн, м[illegible] Сон-Тай провинцида францу[illegible] бэхижүүлэгдэһэн олон пункту[illegible]дые усадхаһан байна.

Хитадай арадуудай хани барисаан

ПЕКИН, декабриин 16. (ТАСС). Кандинһаа Синьхуа агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Сикан провинциин зүүн хубида ба Баруун-Урда Хитадай бусад районуудта Арадай-сүлөөлэлгын армиин ба нютагай засагай органуудай хүсэлэлгын ашаар, Хитадай хүн зоной ба национальна үсөөнхидэй түлөөлэгшэдэй хоорондо һүүлэй үедэ хани барисаан ба харилсан ойлголсолго тогтоогдоо.

400 мянган хүн зонтой ороной зүүн хубиин 20 уезднүүдтэ иимэ хани харилсаанай тогтоогдоһон ябадал хадаа түбэдүүдэй хүндэлэлые Арадай-сүлөөлэлгын армиин дайшалан абаһанай толорхой гэршэ баримта мүн.

Арадай-сүлөөлэлгын армиин сэрэгүүд хүн зоной заншалнуудые хүндэлнэ, тэдээнһээ юушье аба[illegible]гүй гэжэ түбэдүүд хараба.

Арадай-сүлөөлэлгын армиин с[illegible]рэгүүд хура бороо орожо бай[illegible]шье, олон зуун километр шоссе[illegible] харгы байгуулаа. Энэ хадаа [illegible] миндановска офицернүүд ба солд[illegible]дуудай ябуулжа байһан дээр[illegible]дэлгын ба хюдалгын политик[illegible]тад һөөргэ байна. Түбэдүүд А[illegible]дай-сүлөөлэлгын армиин сэрэгү[illegible]тэ эрхим эдеэ хоолоо һайн ду[illegible]раа дурадхана.

Сикан провинциин столицада [illegible]рим сахиха зорилгоор байгуу[illegible]даһан сэрэгэй-захиргаанай ком[illegible]дэй гэшүүдэй олонхинь түбэд[illegible] болоно. Арадай правительство [illegible] бэдүүдэй түлөөлэгшэдэй зүбш[illegible] абаһанайнгаа һүүлээр лэ шуха[illegible] хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүл[illegible]

США-дэхи түмэрзамшадай забастовко

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 15. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын чикагска корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, бастовалһан хүнүүдые хүдэлмэридэнь бусаахые эриһэн захиралтые сүүдэй гаргаһан болобошье, түмэрзамай хүдэлмэришэдэй забастовко үргэлжэлһөөр. 15 түмэр зам дээрэ заб[illegible]товко боложо байна. Чикаг[illegible] 25 мянган түмэрзамшад заб[illegible]товкодо хабаадана.

Харюусалгатай редактор[illegible] орлогшо Ц. Б. БУДА[illegible]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного [illegible] мышленности—6,84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—02454. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10[illegible]